

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/851/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

14/2013. (I. 16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. október 21-én előterjesztett **panaszát** a 2013. január 16-án – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2012. október 21-én elektronikus úton terjesztette elő panaszbeadványát a Testület panaszbejelentő formanyomtatványán. A panaszos beadványában elmondta, hogy az N. megyei P. községben 2012. október 20-án rasszista megmozdulás történt. A településen található J. kocsmában bizonyos személyek azt ordították, hogy „Hol vagytok cigányok?”. A romák közül sokaknak sikerült elmenekülniük. A panaszos fia, K., amíg édesapja megérkezett, elbújt a bokrok között. Amikor a panaszos a helyszínre érkezett, fia elmondta, hogy mi történt vele. A panaszos a történetek hallatán felhívta a P. városi Rendőrkapitányságot, és bejelentette, hogy a P. községi J. kocsmában gárdisták rasszista kifejezéseket kiabálva keresnek romákat, azért, hogy megverjék őket. A rendőrök nagyjából 2 óra elteltével érkeztek ki a helyszínre, ahol az eset kapcsán azonnal közölték, hogy nem történt bűncselekmény, és a helyszínen nincsenek is gárdisták. A panaszos kérte a rendőrök azonosító számát, azonban ennek közlését a rendőrök kifejezetten megtagadták. A rendőrök valamilyen oknál fogva meggondolták magukat, és azt mondták, „gyerünk nézzük meg, hol vannak ezek a gárdisták”. Az egyik rendőr megkezdte a gárdisták kihallgatását, ami úgy

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

zajlott, hogy egymást megölelve vonultak földre beszélgetni. A másik rendőr a panaszost kezdte kihallgatni.

A panaszos szerint az a férfi, akivel a rendőr félrevonult, folyton odajött, és megzavarta meghallgatását, és többszöri felszólításra sem volt hajlandó távolabb menni. Mivel a férfi a panaszost nem hagyta vallomást tenni, ezért ő a vallomástételt megszakítva közölte az intézkedő rendőrrel, hogy jelentést fog tenni ellenük, mert nem tisztességesen látják el munkájukat. A másik rendőr, aki a panaszos kihallgatását megzavaró gárdistával korábban félrevonult, a férfit elvezette, majd a panaszossal hangját felemelve kezdett beszélni. A panaszos szóvá tette, hogy a gárdista férfit a rendőrök nem tudják rendre utasítani, de pár hónappal korábban őt minden ok nélkül megbilincseltek. A rendőr ekkor a panaszosra ordított, hogy vegye ki a kezét a zsebéből. A panaszos arról is beszámolt, hogy az egész párbeszédnek ketten is fültanúi voltak, többek között a panaszos A. nevű fia is, aki szintén meghallgatásra várt. A panaszos az egyik intézkedő rendőr nevét nem is tudja, mert nem igazolták magukat.

2) 2012. október 26-án kelt levelében az előadó testületi tag felhívta a panaszost beadványának aláírásával történő megerősítésére, és egyúttal számos, a panaszbeadvány pontosítását célzó kérdést is intézett hozzá.

A panaszos válaszlevelét eljuttatta a Testület részére, melyben beadványát kiegészítve a következőket mondta el. A történetek napján este 21 óra körüli időben telefonált neki fia, hogy a kocsmába úgynevezett gárdisták érkeztek, akik azt kiabálták, hogy romákat akarnak verni, és egy fehér sapkás fiút keresnek. A gárdisták konkrétan a panaszos K. nevű fiát keresték. A panaszos közölte fiával, hogy mindjárt a helyszínre siet, és azonnal autóba ült, azonban fia időközben elhagyta a helyszínt, nehogy bántódása essen. A panaszos megkérdezte szintén a közelben tartózkodó A. nevű fiát, hogy őt bántották-e, neki azonban nem történt baja. A panaszos közölte fiával, hogy elmegy tankolni, és visszafelé felveszi. A panaszosnak fia útközben telefonált, hogy a gárdisták kijöttek a kocsmából, és keresték a romákat, valamint K.-t. A panaszos ekkor döntött úgy, hogy szólni kell a rendőrségnek, mert a gárdisták felvonulása köztudottan nincs engedélyezve. A rendőrök nagyjából két óra elteltével érkeztek a helyszínre, azonban nem pontosan a kocsmá elé vonultak ki, hanem egy utcával feljebb. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy itt semmilyen gárdisták nincsenek, mire a panaszos mondta nekik, hogy nem itt vannak, hanem a kocsmában. A panaszos jelezte a rendőröknek, hogy ha nem intézkednek, akkor kéri az azonosító számukat, azonban erre a rendőrök kijelentették, hogy nem adják meg. Pár perccel később cinikusan mégis kezdeményezték, hogy „na nézzük meg ezeket a gárdistákat”. A kocsmánál már ott volt a panaszos A. nevű fia is. A rendőrök bementek a kocsmába, majd pár perc múlva a gárdistákkal együtt kijöttek. A panaszos fiai felismerték őket, és erről a rendőröket is tájékoztatták. Az egyik rendőr a gárdistákat átölelve elegyedett velük beszélgetésbe, miközben társa felhívta a panaszos fiait és azok barátait, hogy mondják el a történeteket. A meghallgatást akadályozta a panaszos által következetesen „culónak” nevezett férfi, aki rendőri utasításra sem volt hajlandó távolabb menni. A férfit végül a másik rendőr vezette el, úgy, hogy belékarolt, és a panaszos felé visszafordulva ordítani kezdett, hogy kezét vegye ki a zsebéből. A panaszos mondta a rendőrnek, hogy ne ordítson, hanem inkább utasítsa rendre a „culót”, aki a kihallgatást akadályozza. A panaszos az első beadvány kapcsán már ismertetetteken kívül azt is közölte a rendőrökkel, hogy ez nem rendőri intézkedés, hanem inkább gárdista baráti találkozó, majd autóba ült, és gyerekeivel, valamint barátaikkal együtt elhajtott. A panaszos kiegészítésében tájékoztatta a Testületet a tanúk nevéről és elérhetőségeiről.

Beadványa végén a panaszos megjegyezte, hogy a gárdisták kilétét tudja bizonyítani, mivel a www.youtube.com oldalon számos olyan videofelvétel fellelhető, melyeken a gyöngyöspatai események során ők is azonosíthatóak.

A panaszos azt is sérelmezte, hogy a rendőrök sem gépjárműüket, sem azt a hullaszállító járművet nem vizsgálták át, amelyben feltehetően „az ütlegek vagy fegyverek voltak”. A panaszos szerint szemtanúk tudják igazolni, hogy időközben a hullaszállító kisbusszal visszajöttek a gárdistákért.

A panaszos arra is utalt továbbá, hogy a Testület vizsgálatát elsődlegesen a helyi rendőrkapitányság elfogultságára hivatkozva kívánja.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) 2012. december 17-én kelt levelében a P. városi Rendőrkapitányság vezetője a Testületet részletesen tájékoztatta a panaszos által sérelmezett intézkedés körülményeiről. A kapitányságvezető az ügy részletei mellett elmondta, hogy 2012. október 24-én a panaszos személyesen fáradt be a rendőrkapitányságra abból a célból, hogy az intézkedéssel szembeni panaszát előterjessze. A panaszos ügyében panasz eljárás indult meg a rendőrkapitányságon, melynek keretében a rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály KMB Alosztályának vezetője folytatott le kivizsgálást. A panasz eljárás során a rendőrkapitányság vezetője megállapította, hogy a panaszos sérelmei alaptalanok, így a panaszt a Közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXLL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 71. §-ának (1) bekezdése alapján elutasította.

2) A P. városi Rendőrkapitányság csatolta a kapitányságvezető 2012. november 24-én, az eljárás befejezéséről meghozott végzését. A kapitányságvezető döntésében a panaszos a rendőrkapitányság 2012. október 20-án fogadosított intézkedésével szemben benyújtott panaszát Ket. 71. §-ának (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93/B. §-ának (1) bekezdésére, mint alaptalan elutasította.

A végzés tartalmazta a Ket. 98. §-ának (3) bekezdése szerinti fellebbezés lehetőségére utaló tájékoztatást, utalva arra, hogy a fellebbezés előterjesztésére a végzés kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül van lehetőség, a Megyei Rendőr- főkapitányságnak címezve, a városi Rendőrkapitányságon.

A végzés indokolása szerint a panaszos az intézkedés napján 22 óra körüli időpontban tett bejelentést a városi Rendőrkapitányság Ügyeletére, hogy a P. községi J. Kocsma nevű italboltnál a Magyar Gárdához tartozó személyek jelentek meg, akik cigányokat akarnak verni. A bejelentésre a rendőrkapitányság ügyelete a szolgálatban lévő két körzeti megbízottat küldte ki a helyszínre. A kikerkező rendőrök a helyszínen a bejelentő által elmondottakat nem tapasztalták. Adatgyűjtést végeztek, melynek során több személyt is meghallgattak, a meghallgatott személyeket pedig igazoltatták és priorálták. A lefolytatott

rendőri intézkedés eredménye a bejelentő által elmondottakat nem támasztotta alá. Az intézkedésről a rendőrök részletes jelentést készítettek.

Arra utaló körülmény az intézkedés során nem merült fel, hogy a helyszínen valóban jártak magukat gárdistáknak valló személyek, és ezen személyek konfliktusba keveredtek volna a szórakozóhelyen. Az ügyben kihallgatott kívülálló tanú sem tudott beszámolni olyan körülményről, amely konkrét rendőri intézkedés lefolytatását igénylő jogsértésre utalt volna.

Tekintettel arra, hogy a panaszos panaszáról felvett bejelentési jegyzőkönyv, az intézkedésről készült rendőri jelentés, az igazoltatások és priorálások eredménye, valamint az ügyben kihallgatott kívülálló tanú vallomása alapján megállapítható volt, hogy a rendőri intézkedés törvényes, szakszerű és arányos volt, a kapitányságvezető a rendelkező részben foglaltak szerint határozott. A végzés a panaszost az eljárás során keletkezett iratok megtekintésének lehetőségéről is tájékoztatta.

A városi Rendőrkapitányság a fentiekben túlmenően számos egyéb, a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatos iratot is eljuttatott a Testület részére, azonban mivel azok azon tény szempontjából, hogy a rendőrség az ügyben a panaszeljárást már lefolytatta, irrelevánsak, ismertetésüktől a Testület jelen állásfoglalásban eltekint.

III.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

E szakasz alapján a rendőri intézkedések során megvalósuló jogsérelmek kivizsgálására és szükség esetén orvoslására az intézkedést foganatosító rendőri szervnek és a Testületnek (illetve a Testület eljárását követően az országos rendőrfőkapitánynak) a panaszos döntését megelőzően párhuzamos hatásköre van. A panaszos döntése ezt a párhuzamosságot feloldja: amennyiben az eljárást foganatosító rendőri szervhez nyújtja be panaszát, döntésével megszünteti a Testület eljárási hatáskörét.

Tekintettel azonban arra, hogy a rendőri intézkedések során bekövetkező súlyos alapjogsértések mind az egyén, mind a társadalom szempontjából rendkívül káros következményekkel járhatnak, a jogalkotó lehetővé tette ennek a szabálynak az áttörését, és a Testület hatáskörének „visszaállítását”, amennyiben a Testület úgy ítéli meg, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak, és az eljárás átvételét maga a panaszos is kéri.

Ez a lehetőség azonban csak a még folyamatban lévő rendőrségi panaszeljáráások vonatkozásában áll fent.

A konkrét ügyben megállapítható, hogy a panaszos három nappal azt követően, hogy a Testületnek megküldte panaszát, ugyanazon ügy tárgyában a városi Rendőrkapitányságon is előterjesztette azt, a párhuzamos panasz-előterjesztésről azonban egyik szervet sem

tájékoztatta. Ennek következtében a panasz eljárás mind a rendőri szervnél, mind a Testületnél megindult.

Az eljárások párhuzamosságáról a Testület akkor értesült, amikor a panaszos 2012. január 9-én érdeklődött a Testületnél a panasz eljárás alakulása iránt, és megjegyezte, hogy a rendőrkapitányság időközben anélkül hozott döntést ügyében, hogy tanúit meghallgatta volna. Mivel a Testület korábban az Rtv. 93/A. § (1) bekezdése alapján már felvilágosítást kért a rendőrkapitányságról a sérelmezett eseményekkel összefüggésben, azonban a panaszos telefonhívásának időpontjáig a rendőrkapitányság válasza nem érkezett meg a Testülethez, a Testület munkatársa telefonon kért tájékoztatást a városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályától. Az osztály munkatársa a Testület munkatársát tájékoztatta, hogy mire a megkeresés a rendőrkapitányságra megérkezett, az ügyben már megszületett az I. fokú döntés. Tekintettel arra, hogy a panaszos a rendelkezésére álló 10 munkanapos határidőn belül nem terjesztett elő fellebbezést, a végzés jogerőre emelkedett. A rendőrkapitányság a Testület megkeresésére küldött hivatalos válaszát a Testület titkársága a panaszos telefonhívásának napján iktatta – az ebben foglalt információk a városi Rendőrkapitányság munkatársának tájékoztatását megerősítették.

A határozat jogerőre emelkedését követően – vagyis folyamatban lévő eljárás hiányában – a Testület már nem tudta magához vonni a panaszügy kivizsgálását, ezért a beadványt el kellett utasítania.

IV.

A fentiekben kifejtettek miatt– hatáskör hiányában, az Rtv. 92. § (1) bekezdése, valamint a 93. § (3) és (4) bekezdései alapján – a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

Budapest, 2013. január 16.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag